

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. március 27.

67. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
"Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy órára . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Drágul a vasuti utazás.

"A Tengerpart" e hó 24-iki számában már beszámolt a máv. áru- és személydijszabásainak külszömbön álló felemeléséről. Ma azután nyilvánosságra került a személydijszabás emelésének tervezete is, amelyből kitetszik, hogy a kormány 20 százaléktól 40 százalékgig terjedő tarifaemelési akar életbeléptetni. Oly nagymérvű emelés ez, amelyet az üzleti világ és a nagyközönség csak a legnagyobb áldozatok árán viselhet el.

A kormánynak az a terve, hogy az áru- és személydijszabást harmincmillió koronával, a személyszállítást pedig 6,815.241 koronával drágítja meg.

A tervezet még nem jutott nyilvánosságra hivatalosan, mert előbb még megvitatása végett az Országos Közlekedésügyi Tanács elé kerül. A javaslat indokolásában kifejti a miniszter, hogy a zónadijszabás behozatala óta az utasok száma megtízszereződött, mert 1888-ban volt 5424.000 utas, míg 1907-ben 52,616.000, de a bevétel nem tartott lépést az utasok számának emelkedésével, mert 1888-ban a személyforgalom 14,338.000 koronát eredményezett, míg 1907-ben 83,478.000 koronát, vagyis alig hatszorosát az 1888-ban volt eredménynek. De még ez sem lett volna az indokolás szerint az eredmény, ha a zónadijszabás behozatala óta többféle változtatást nem eszközölnek a személydijszabáson.

Egy ízben a szomszédos vonalszakaszokat osztották három szakaszra a régi kettő helyett, utóbb 1903-ban pedig az eredeti 14 zónát kiegészítve 16-ra olyképpen, hogy a 226 kilométertől számított ugynevezett végtelen, vagyis utolsó zónát 401 kilométerre tolták ki.

A javaslat hangsúlyozza, hogy a változásokban óvatos akkár lenni s bár legjobban szeretné a miniszter az egész zónarendszert elvetni, nem meri ezt megkísérteni, mert fél attól, hogy éppen ellenkező eredményt fog elérni, mivel oly nagy mérvben fog a személyforgalom csökkenni. Ugyanez okból nem teheti azt sem, hogy a 18 százalékos szállítási adót és a 2 százalékos bélyegilletéket a közönséggel fizettesse meg. A miniszter főleg arra nézve kér a Közlekedési Tanácstól véleményt, hogy mi legyen a maximális menetdíj, melyen túl a legtávolabbi utazásoknál sem emelkedné a menetdíj, mert ezen belül már vélemény nélküli is meg fogja csinálni ezt az emelést.

A tervezet szerint az új menetdíjak főbb pontjaiban a következők lesznek:

Személy- és vegyesvonatoknál:
Szomszédos forgalomban.

Távolság km.	I.	II.	III.
1-10	-.60	-.30	-.20
16-20	1.00	-.70	-.40
21-27	1.60	1.00	-.60

o s z t á l y b a n

A távolsági forgalomban.

28-40	2.70	1.70	1.00
86-100	8.00	5.00	3.00
161-175	14.60	9.20	5.50
301-350	24.00	15.00	9.00
551-600	30.60	19.00	11.50
601-végt.	32.00	20.00	12.00

Gyorsvonatoknál:
Szomszédos forgalomban.

i-27	3.00	2.00	1.20
------	------	------	------

Távolsági forgalomban.

28-40	4.00	2.60	1.50
86-100	10.50	7.00	4.00
161-175	19.20	12.80	7.30
301-350	29.70	19.80	11.30
551-600	40.20	26.80	15.30
601-végt.	42.00	28.00	16.00

Eszerint tehát az emelkedés lesz:

Személyvonat	III. oszt. 2 kor., vagyis 20%
Személyvonat	II. oszt. 4 kor., vagyis 25%
Személyvonat	I. oszt. 8 kor., vagyis 33 ¹ / ₃ %
Gyorsvonat	III. oszt. 4 kor., vagyis 33 ¹ / ₃ %
Gyorsvonat	II. oszt. 8 kor., vagyis 40%
Gyorsvonat	I. oszt. 12 kor., vagyis 40%

A maximális menetdíj lesz tehát:

jelenleg	Személyvonat			Gyorsvonat		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.
10.-16.-24.-	12.-	20.-	32.-	16.-	28.-	42.-

A többlet már 200 kilométernél egészen érvényre jutna és a végtelen zóna a mostani 401 kilométerről 601 kilométerre tolatik ki, úgy, hogy a jelenlegi 16 vonalszakasz helyett 21 lesz.

A javaslat szerint a szomszédos forgalom három helyett négy vonalszakaszról fog állani és távolsága husz km. helyett huszonhét km.-nél fog végződni. Fontossággal bír, hogy ezen túl a gyorsvonatnál is lesz szomszédos forgalmi menetdíj, míg eddig a gyorsvonat a szomszédos forgalomban az I-ső vonalszakasz díját fizette.

A menetdíjnak e jelentékeny fölemeléséből a miniszter a várható bruttó bevételi többletet 6,715.241 koronára teszi, levonva a kedvezményes áru jegyek változatlan fentartása, valamint a magasabb kocsiosztályokban való utazás csökkenése címén 25 százalékos, 1,703.810 korona, úgy, hogy a várható bevételi többlet 5,111.431 korona, amiből lemegy az adó- és bélyegilleték 851.564 korona, vagyis végeredményben a tervezett reform tiszta bevételi többletet 4,259.867 koronára becsüli a miniszter. A miniszter javaslatát azzal is indokolja, hogy a baja-báttaszéki vonal külszömbön álló, nemkülönben az érsekújvár-komáromi vonal egy éven belül várható megnyitása következtében egy nagy forgalmi terület Budapest elkerülésével fog egymással érintkezni és így gyöngébb a zónarendszer azon hatálya, hogy Budapest, mint metszéspont a végtelen zóna kihasználásának gátat vethessen, mert egy nagy terület közvetlenül kihasználhatja a végtelen zónát.

UJDONSÁGOK.

— A **raprezentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma pénteken este ülést tart Vió Ferenc dr. polgármester elnöke alatt.

— **Előléptetés.** A magy. kir. pénzügyminiszter Laczkovics László fiúmei első osztályú adóhivatali pénztárnokot a hetedik fizetési osztályba sorozott adóhivatali pénztárnokká nevezte ki.

— **Fiume új kölcsöne.** Fiume városa tudvalevőleg megkapta a törvényhozástól azt a jogot, hogy husz millió korona értékű kötvényt bocsáthasson ki. A pénzügyi viszonyok ez idő szerint nem igen alkalmasak a nagy kölcsön kibocsátására, miért is a város elhatározta, hogy sürgős szükségleteinek a kielégítésére két és fél millió korona kölcsönt vesz föl. A tárgyalásokat a város a Magyar Kereskedelmi Részvénytársasággal folytatta, mely két esztendő előtt négy millió koronát már folyósított a városnak. A tárgyalások eredménytelenségűleg végződtek, amennyiben a bank hajlandó a kért két és fél millió koronás kölcsönt igen előnyös feltételek mellett a városnak megadni. Ugy tudjuk, hogy a város a kölcsön után egy százalékkal fog többet fizetni a mindenkori hivatalos bankamatlábánál. A megegyezést a városi közgyűlés a napokban ratifikálni fogja. Ha a város fölveszi a husz millió koronás kölcsönt, akkor természetesen abból első sorban az előlegeit fogja visszafizetni. A nagykölcsönt alkalmas időpontban szintén a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság fogja folyósítani.

— **A „La Favorita“ első előadásai.** Holnap, szombaton kerül színre a Comunale színházban a „La Favorita“ opera „B“ turnusban. A második előadás „A“ turnusban vasárnapon lesz.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség a fiúmei vonalon.** Tegnap este Josipdol és Tuinj állomások között a Zágráb felé haladó 1063 számú vegyes vonat kocsikapocs-szakadás miatt kisiklott. A vonat eleje személykocsikból, hátulsó része pedig teherkocsikból állott. A horogszakadás a nyolcadik kocsi után történt és a hátulsó rész saját súlyánál fogva beleszaladt az elülsőbe. A vasuti személyzetből a vonat vezető és két fékező sérült meg. Az utasok közül kettő meghalt, egy haldoklik és egy megsebesült. Huszonegy kocsi összetört és leborult a töltésről.

Fiuméba tegnap este jött a szerencsétlenség híre és nagy riadalmat keltett a pályaudvaron. Moravék felügyelő, forgalmi főnök vezetésével segélyvonat ment a helyszínre, hogy a zágrábi és károlyvárosi segélyvonatokkal együtt a forgalmat — egyelőre átszállással — helyreállítsa. A kisiklás miatt Josipdólnál hat vonat vesztegel, többek közt egy katonavonat s mindkét gyorsvonat. A Budapest felől jövő első reggeli gyorsvonat csak délután háromne-

gyed kettőkor érkezett Fiuméba. A tizórai gyorsvonatot délután fél négy órára várják. A mentési munkálatoknál és a pályatest helyreállításánál a károlyvárosi osztálymérnökség, a zágrábi, károlyvárosi és cameralmoravicai fűtőházak és műhelyek személyzete dolgozik. A vonal annyira megvan rongálva, hogy a forgalmat legalább két napig átszállással kell lebonyolítani.

— **Szenzációs letartóztatás.** A rendőrség tegnapelőtt este a vasuti állomáson letartóztatott egy állítólag silbersteini Malesky Teofil nevű grófot, ki a szerb hadsereg számára toborzott Ausztria-Magyarországon katonákat.

A rendőrségnek ugyanis tudomására jutott, hogy „Malesky gróf” már három magyar alattvalót felvett a szerb hadseregbe, kiket el is akart tegnap szállítani. Ekkor Derencin rendőrfőkapitány elküldte egyik emberét, hogy színlag iratkozzon be ő is a szerb hadseregbe. Az illető rendőr el is ment s a vasuti állomáson szólt a grófnak, hogy ő be akar lépni a szerb hadseregbe, mire az orosz készségesen átnyújtott neki öt rubel foglalót és följegyezte a rendőr nevét. Erre azután a rendőr természetesen rögtön bekísérte a katonatoborzót a vasuti állomáson levő rendőrszobába és onnan a főkapitány elé. A három felvett embert a rendőrség szabadon bocsátotta, míg a grófot lezárta további intézkedésig. A szenzációs letartóztatást bejelentették a katonai parancsnokságnak is.

— **Elfogott gyanus orosz.** Fiumében már napok óta feltűnt egy orosz kereskedelmi tengerészeti uniformisba bujtatott nagybajuszu orosz ember. A rejtélyes ember különösen a katonavonatok érkezésekor tartózkodott a vasuti állomáson, bejárta a molókat és rivákat és igen gyanusan vette ezeket szemügyre, ha pedig az ideérkezett katonák a hajóra szálltak, akkor kíváncsian nézegette a hajóraszállást.

Egy két napig a De la Ville szállóban lakott, hol azonban elfogyott a pénze. Ekkor a szálló tulajdonosának Szentgyörgyi Ferencnek felmutatta „A Nap” egyik múlt heti számát, amely megírta, hogy egy Alberti nevű orosz hajóskapitány Belgrádban be akart állni tisztnek a szerb hadseregbe, de mivel csak közlegénynek akarták fölvenni, vissza indult hazájába és Budapestről az orosz konzulátus segítségével Fiuméba és Trieszbe utazik, hogy behajózza magát Odesszába. Azt vallotta, hogy ő ez az ember és ingyen éjjeli szállást kért Szentgyörgyitől.

Vége a rendőrségnek is feltűnt a gyanus ember, amely aztán letartóztatta. A kihallgatás alkalmával Alberti Henrik 27 éves szt. pétervári hajóosztiztnak mondta magát. Először zavart feleleteket adott s aztán mélységesen hallgatott. A rejtélyes embert a rendőrség fogva tartja.

— **A portás gyilkosait elfogták?** A rendőrség letartóztatta Jurcovich Antal 24 éves buccarii és Ljubicich Ferenc 20 éves fiumei egyéneket, kiket erősen gyanusítanak a gyilkosságban. A rendőrség tovább nyomoz.

— **Kevés a vagon.** Kereskedelmi és ipari körök ismét vagonhiányról és a velejáró forgalmi zavarokról panaszkodnak. A nagy vagonhiány okául a várható mozgósítást hozzák fel, mert állítólag az államvasutak három-ezer vaggont tartanak erre a célra tartalékban. Természetesen ilyen nagyszámu vaggonnak a forgalomból való elvonását erősen megérzi a vasut is és ilyenformán nem is csoda, ha legközelebb egymást fogják érni a forgalmi zavarok és akadályok. Sőt ma már bekövetkezett az első vasuti szerencsétlenség is a budapest—fiumei vonalon, melyről lapunk más helyén szólunk.

— **Zágráb a szerbek ellen.** Zágrábról jelentik: Egy tartalékos csapat szállítása alkalmával tegnap késő este nagy szerbellenes tüntetések voltak. A lakosság minden rétegéből álló óriási tömeg sűrű sorokban követte a pályaudvar felé menetelő csapatot és az egész uton ily kiáltásokat lehetett hallani: Éljen a hadsereg! Éljen a királyunk! Le Szerbiával! Le Péter királyi! Le a hazaárulókkal! A horvát néphimnusz felhangzására egy dalt énekeltek, amely e refrénnel végződik: Belgrád a miénk! Erre újból viharos abcug-kiáltások hangzottak el Szerbia, Péter király és György trónörökös ellen.

— **A szicíliai segélyakció befejezése.** Az olaszországi segítő-akció a tegnapi napon befejeződött. A végrehajtó-bizottság a kereskedelemügyi minisztériumban Szerényi József államtitkár elnöklésével megtartotta záró ülését.

Tormay Géza, a bizottság titkára, bejelentette, hogy összesen 572.505 K 51 fillér a gyűjtés eredménye.

Elnök közölte ezután a bizottsággal, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, mint a segítőakció egyik védője, érintkezésbe lépett az olasz kormányval annak megállapítására, hogy a begyűlt összeget mi módon lehetne legcélszerűbben felhasználni a földrengés áldozatainak segítségére.

Tittoni olasz királyi külügyminiszter, örgróf Durazzo Károly budapesti olasz főkonzul útján arról értesítette a minisztert, hogy a magyar társadalom gyűjtését legcélszerűbben alapítvány formájában lehetne kezelni, mely a földrengés által sújtott özvegyek és elagottaknak javára teendő: „Magyar alapítvány” nevet viselné.

Többek felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy az olasz külügyminiszter által felvetett eszmét elfogadja és az alapítvány céljára 500.000 korona névértékű magyar korona járadékot fog beszerezni, melyet a védnökök által aláírt alapítólevél kíséretében, mint a magyar társadalom adományát, azzal a megjegyzéssel küldi meg az olasz kormánynak kezelés céljából, hogy ha az alapítvány jelenleg megállapított rendeltetése, a földrengés által sújtott özvegyek és özvegyek elhálálozása folytán megszűnnék, az alapítvány célját a mindenkor magyar kormány hozzájárulásával kell újból megállapítani.

Egyes adományozók adományukat meghatározott rendeltetéssel juttatták a segítő akcióhoz. A végrehajtó bizottság erre való tekintettel elhatározta, hogy az 500.000 koronás alapítvány keretein belül: 40.000 korona névértékű koronajáradék évi kamataiból elsősorban a földrengés következtében elszerencsétlenedett olasz vasuti alkalmazottak és családjaik lesznek segítendőek.

Elhatározta a bizottság továbbá, hogy azt az összeget, amely az 500.000 korona névértékű koronajáradék névértéke és árfolyama között mutatkozik, az épület helyreállítása és újabb ágyalapítványok létesítése céljából: a polistenai „Santa Maria degli Ungheresi” kórház céljaira fogja az olasz kormányhoz juttatni, a mely kórházat a magyarországi „Pro Calabria” segítő bizottság alapított.

Több törvényhatóság, város és magános is annak az óhajának adott kifejezést, hogy az általuk gyűjtött összegből a legutóbbi resiczai és ajkai bányaszerencsétlenség áldozatainak hátramaradtjai is részesüljenek segítségben. A bizottság azért kimondotta, hogy az imént felsorolt összegeken felül egybegyűjtés és az ezután beérkező adományok erre a célra lesznek fordítandók. Ily módon a gyűjtött pénzből jelentékeny összeg jut a magyarországi bányaszerencsétlenségek károsultjainak is.

Ugyancsak az elnöklő államtitkár javaslatára határozatilag kimondotta a bizottság, hogy arra a nagy szolgálatra való tekintettel, amelyet a hazai sajtó a segítő-akció propagálásával teljesített, a „Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézeté”-hez 10.000 koronát juttat.

Örgróf Durazzo Károly az olasz királyi kormány nevében fejezi ki hálás köszönetét azért a nemes buzgalomért, melylyel a magyar társadalom az elemi csapás által mélyen sújtott Olaszországnak segítségére sietett.

Ezzel a bizottság működése befejezést nyert s az elnök kimondotta a bizottság föl-
oszlását.

— **Panaszos levelek Amerikából.** Nagyszőlősről tudósítónk a következőket jelenti: Jóllehet a kivándorlási törvény elég sulyos bírsággal sújtja azokat, akik üzletszerűleg foglalkoznak amerikai kivándorlásra való csábítással, Ugocsa megyében valóságos szervezett ügynöki kar működik s egyetértéssel azzal áltatja a népet, hogy mióta az amerikai köztársaság elnökét megválasztották: nagy gazdasági föllendülés van Amerikában és a munkásoknak nagy a keresete. E hitegető szóra igen sok ember vándorolt ki már február havában Ugocsából, de ugylátszik, hogy aligha fog az első raj követőkre találni. Ugyanis a kivándorlók a legelkeseredettebb leveleket küldik haza és azt írják, hogy képtelenek munkát szerezni. Még most is ezrek és ezrekre megy a munka nélkül csavargók száma és a gyári ajtókon igen gyakori felirat az, hogy munkás nem kell. Az elbolondított magyarok már is azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy hazavándorolnak és igen sokan az otthonvalóktól kérnek a visszautazásra pénzt. Levelezőnk még arra a szemérmellen módra hívja fel a közfigyelmet, amelylyel a Felvidéken a katonaköteles legénységet csempészik, rendszerint a német kikötőkből, Amerikába. Ugy látszik, hogy a kivándorlási csábítás legértékesebb üzleti fogása ez s néha ezeket fizetnek a szülők az ügynököknek, ha a katonaszökevényt átsegítik Amerikába.

— **A tengerészeti konferencia határozatai.** Berlinből jelentik, hogy a londoni tengerészeti konferenciáról a birodalmi gyűlés elé terjesztett Fehérkönyv kifejti, hogy a második hágai békekonferencia a tengerészeti jog széles terjedelmű szabályozását csak részben valósíthatta meg. Különösen a nagyfotosságu martalékjog a legfőbb tekintetekben rendezetlen maradt. Ezért örömmel lehetett üdvözölni, hogy a nagybritanniai kormány felvetette és megvalósította a tengerészeti jog megállapítására hivatott konferencia eszméjét. A konferenciának sikerült majdnem az összes programpontra nézve megegyezésre jutni.

Csupán két kérdés maradt nyitva, hogy t. i. az ellenséges kereskedelmi hajókon levő áruk tulajdonosát az állampolgárság szerint való hovatartozás vagy pedig a tulajdonos lakhelye szerint kell-e megítélni és vajjon a kereskedelmi hajók átváltoztatása hadihajókká nyílt tengeren megengedhető-e?

A tengerészeti jogról szóló nyilatkozatot az összes résztvevő hatalmak missziói fentartás nélküli helyesléssel fogadták és a meghatalmazott delegátusok többsége, köztük a német meghatalmazott, már alá is írták, míg a többi meghatalmazott a 71. fejezet értelmében 1909. július 30-áig írhatja alá a nyilatkozatot. Ennél fogva remélni lehet, hogy e nyilatkozatnak általános és az egész világra kiterjedő joghatálya lesz. A tengerészeti jogról szóló nyilatkozat tárgya: háboru esetén való blokád; a hadi dugáru; a semlegességgel szemben támogatás; semleges martalékhajók elkobozása; zászlócsere; ellenségek hajók; kiséret; ellentállás; kárpótlás és ezután következtek a záróhatározatok. Az egész anyagot e szerint nyolc fejezetre osztották, amelyet 71 szakaszban dolgoztak fel.

— **Körözött gyilkos.** A gyékényesi rendőrség ma táviratban felszólította a helybeli rendőrséget, hogy tartóztassa le Varga István gyékényesi földmivest, ki egy gyilkosság elkövetése után megszökött onnan. A gyilkos középmagasságu, 42 éves ember, kissé hajlott járásu, barna hajzatu, sápadt arcu.

A rendőrség megindította a nyomozást.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 26. A képviselőház mai ülésén Juth Gyula elnökölt.

Artim Mihály személyes kérdésben szólt fel, aztán folytatják

a kongrua javaslat tárgyalását.

Nagy Dezső üdvözli a javaslatot, amely újabb láncszem az egyházi reformok terén.

Markos Gyula hangoztatja a holtkéz szükségét Magyarországon; elfogadja a javaslatot. Azután

efejezést
ság föl-

rikából.
et jelenti;
lyes bír-

foglal-
ábitással,
ügynöki

áltatja a
aság el-
föllen-

nak nagy
ember

rocásbói,
első raj

ok a leg-
és azt

ni. Még
ka nél-

on igen
kel. Az

gondo-
nak és

vissza-
szemér-

amely-
énységét

ötökből,
ándorlái

s néha
nek, ha

a. A
cia ha-

londoni
ni gyűlés

a máso-
részetjog

részben

ntosságu

ndezetlen

ni, hogy

s meg-

ára hiva-

enciának

ontokra

a, hogy

on levő

szert

nos lak-

a keres-

ká nyilt

zatot az

entartás

natalma-

net meg-

bi meg-

1909.

Ennél-

nak ál-

ghatálya

ilatkozat

Mariássy Mihály szólal fel a javaslat mellett, mire az elnök a vitát bezárja.

Mérey Lajos előadó reflektál a felszólalásokra, mire

Apponyi Albert gróf emelkedik szólásra.

Kifejti, hogy a kongrua-javaslat honorálni kívánja a magyar lelkészi karnak nemes magatartását, melyet ez minden nemzeti kérdésben tanusít. Sokan keveslik a javaslat által nyújtott összegeket de számolni kell az állam szükségleteivel is.

Javulást remél e téren is és biztosítja a házat, hogy a magyar érdekek megvédését szem előtt tartotta a javaslatban, melynek elfogadását kéri.

A Ház általánosságban elfogadja a javaslatot s aztán áttér a részletes tárgyalásra.

A Ballplatz álláspontja.

BÉCS, márc. 26. A külügyminiszter álláspontja, hogy Szerbia feltétlen megadásra kényesítenendő, mert a mozgósítás eddigi óriási költségeivel szemben más rekompencziót nem fogadhat el Ausztria-Magyarország.

György trónörökös leköszönt.

BELGRÁD, márc. 25. (Érk. csütörtök d. u. 4 órakor) György trónörökös Novakovics miniszterelnökhöz irt levelében ma kijelenti, hogy Kolakovics nevű volt szolgájának halála miatt ellene irányuló hírlapi támadások folytán lemond szerb trónörökölési igényeiről, nehogy mint trónörökös azon gyanu alatt álljon, hogy gyilkos. A hír a városban nagy feltűnést kelt. A lemondást hír szerint a szkupstina elé fogják terjeszteni.

A meggyilkolt szolga felboncolása.

BELGRÁD, márc. 26. A belügyminisztérium hivatalos jelentést tesz közzé, amely szerint György herceg volt szolgájának Kolakovicsnak holttestét felboncolták. A boncolás konstatálta, hogy a szolga akut tifuszos hashártyalobban halt meg. Külerőszaknak semmi nyoma. Bűntény nem forog fenn s ezért nincs is törvényes alapja a vizsgálat megindításának.

A lemondás igazi oka.

Gyorgye eltűnt.

ZIMONY, márc. 26. Beavatott belgrádi forrás szerint György herceg lemondásának igazi oka az a levél, mely a szolga súlyos bántalmazására adott okot. A levél tudniillik a szolga kezéből illetéktelen kezekbe jutott, ahonnan a királynak adták át a levelet. *Tartalma súlyosan kompromittáló György hercegnek atyjához való viszonyára nézve.*

György herceg tegnap óta eltűnt. Automobilon hagyta el Belgrádot. Állítólag egy vezérkari tiszt vidéken levő villájában van.

György lemondásának hatása.

BELGRÁD, márc. 26. A háborus párt konsternálva van. György herceg barátai azt mondják, hogy erőszakkal kényszerítették a lemondásra.

Több lap helyesli a lemondást azzal az indokolással, hogy a herceget jelleme és vérmérséklete ugys alkalmatlanná teszi az uralkodásra.

Anarchia Belgrádban.

BELGRÁD, márc. 26. A trónörökös lemondása által keletkezett helyzet a lehető legrosszabb. Zűrzavar és fejtelenség uralkodik mindenütt. A legképtelenebb hírek kerülnek forgalomba.

A szerb minisztertanács határozata.

BELGRÁD, márc. 26. A tegnap este tartott minisztertanács hosszú vita után elhatározta, hogy Novakovics miniszterelnök tegyen a királynak jelentést a trónörökös lemondásáról s a király hívja magához György herceget és szólítsa fel, hogy a lemondás igazi

megnyilvánulása-e akaratának, vagy külső erőszak folytán történt-e. Ha a herceg a királylyal szemben is megmarad lemondása mellett, akkor erről hivatalos jegyzőkönyvet vesznek fel és azt a szkupstina elé terjesztik.

Sándor herceg nem akar trónörökös lenni.

BERLIN, márc. 26. A „Localanzeiger“ jelenti Belgrádból, hogy Sándor herceg, Péter király másodszületett fia határozottan kijelentette, hogy nem fogadja el a György herceg lemondása folytán reászallott trónörökösödési jogot.

Péter királyra bizzák a döntést.

BELGRÁD, márc. 26. A szkupstina ma délelőtt ülést tartott, melyen a miniszterelnökhöz interpellációt intéztek György herceg lemondása ügyében. A szkupstina elhatározta, hogy a király elé terjesztik az ügyet döntés végett.

Péter király hír szerint azt kívánja, hogy György herceg vonja vissza lemondását és már felkérte Pasicsot, hogy hasson ez irányban a hercegre.

Angol pénz Szerbiának.

LONDON, márc. 26. A szerb kormány 160 millió dirár kölcsönt vett fel több itteni pénzintézetől.

Oroszország elismeri Bosznia annexióját.

PÁRIS, márc. 26. Az „Agence Havas“ szerint az orosz külügyminisztérium végre elismerte Bosznia-Hercegovina annexióját, abban a reményben, hogy Aehrenthal báró ebből kifolyólag szintén elfogadja a nagyhatalmaknak Szerbiához intézendő újabb jegyzékének tervezetét, mely az Ansztria-Magyarország által kívánt garanciákat is tartalmazza.

Izgatottság a magyarországi szerbek között.

BUDAPEST, márc. 26. Délmagyarországon a háborus hírek erős izgatottságot keltek a lakosság körében. A politikai hatóságok ezért a csendőrség megerősítését kérték a belügyminisztériumtól. A kormány elrendelte ezt.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvence találkozó helye.

Budapesti női szabónő

FIUME, Via Mercati 4. III. em. (Nikolaki-ház) jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

A n. é. hölgyközönség b. pártfogását kéri

SEILER R.

(a török konzul palotájában)

Elköltözés miatt eladatik

Via Pomerio 14. I. emelet naponta 11-től 4-ig egy teljes ebédlő két háló szoba berendezés, nagy zongora, pénzszekrény, írógépek, bronzok, képek, vázák, fegyverek, szőnyegek stb.

VARIETE INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

== Csak néhány napig. ==

Zalay Lidia magyar szubrett; Herma Fernanda bécsi szubrett; Mariettas testvérek, ének, tánc; Mary Gordon bécsi szubrett; Petrovics Milán komikus; Ada Leruldis olasz énekesnő. The Original Leonardis. Jelenet egy londoni vendéglőben. N. Collins (élőképek.) A tükör. Az ima. Az idő. A kut és a vízfordónő. A gyertyatartó. A tánc. Dorell Franz olasz duett.

Karmester: Virdilio Virgili

Rendező: Venutti Nino.

== Nagyszerű látványosság! ==

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Fürödjünk otthon!

„SANITAS“

Gőz-Hőlég és Gyógyfürdő

- a szobában. -

Az orvosok megállapították, hogy a Rheuma, csúsz és közbvény ellen egyedüli biztos hatású szer a „Sanitas“ Gőzfürdő otthon.

A „SANITAS“ szoba-gőzfürdőt otthon bármely szobában bárki használhatja 5 perc alatt kényelmes gőzfürdő. A szobában semmi gőz. Egy fürdés csekély 5 fillérbe kerül. Semmi helyet nem foglal el. Nem lehet eléggé magasztalni azt a végtelen nagy előnyt, hogy az ágy előtt fürödhetünk és utána lefeküdhünk. Mesés kényelem. Egészséges embernek életszükséglet. Beteg embernek megválás. Kezelése egyszerű és gyors. Összerakható. **Megtekinthető 8 napon át II. em. II. Lloyd szállóban.**

hol minden vételkötelezettség nélkül adatik közelebbi felvilágosítás.

Számos ismerő levél!

A n. é. közönség figyelmébe!

Bátorkodom mélyen tisztelt vevőimmel tudatni, hogy a

➡ husvétii ünepekre ➡
elsőrendű

prágai és kassai sonka

s mindennemű hentesáru a legjutányosabb árban s dus választékban áll rendelkezésre.

TELEFON 987.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Vicolo Germania I.

Megnyilt Uj mézárszék

Vicolo della Germania 1. sz.

a de la Ville-szálloda házában.

TELEFON 1064. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a fentvezetett mézárszékben mindennap a legjobb minőségű

Friss husneműek

olcsó árak és pontos kiszolgálás mellett kerülnek kimérésre.

Valódi erdélyi tejes bárány csakis nálam kapható.

A t. közönség szives pártfogását kérve vagyok

tisztelettel **REICH ÖDÖN** mézáros.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleink.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226.

Dr. Pachany A. fogorvos

Fiume (Zmajč-ház) rendel Abbaziában (Villa Istria) minden hétfőn, szerdán, pénteken d. u. 3-6. Minden más időben Fiumében d. e. 9-12 és d. u. 2-6.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedaale Cas Wurzer I. em.

Csinosan butorozott szoba

tengeri kilátással a molóval szemben ápril 1-étől kiadandó. Ugyanitt házi kosztra havi előfizetők elfogadtnak. Via Lido 4. II. em.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjalakítva, új fürdő- és toalett-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyász-szállító iroda a házában.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalett- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhúzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhúzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

OH JAJ!

Megfojt az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítőző izüek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodam János, Prodam F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

Csak a legfinomabb, szárított kokuszdiót

Edolgozzák fel a Ceres-gyárak. bból állítják elő minden pótlás nélküli a lehető legtisztább készületekben a híres

CERES-ételzsirt sütésre, rántásra és főzésre.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron. — és étlap szerint. —

Tulajdonos: **Leopold Alfréd.**

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: **Rupnik Emil**, Ürményi-tér 6. Porto-Ré

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percre Fiumétől.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegorokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálók minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva. Estéknél cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel **DÖMÖTÖR JÁNOS.**

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYHA.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan készített főzjtjeit. Naponta friss pörkölt és pusztai gulyás. Rostyos, borjnszelet, sertéssült nagy adagonként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérral havi 24 frtért elfogadtnak.

Magyar borok. — Kőbányai polgári sör. Tulajdonos: **Ladányi György.**

(Kraljevica)

Női kalap divatterem

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemet

Corso 16. szám alá I. em.

a városi torony mellett helyeztem át Legujabb párisi modellek és formák uagy választéka.

Tisztelettel **WEISS FANNY** Corso 16 (azelőtt Via Andrassy 13.)

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpetina 20.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszító és angol börmunkát jutányos áron.

Szives pártfogást kér **Garami József** a budapesti Steinschneider udv. szálló-cég volt munkavezetője.

TIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Felölös szerkesztő: **MURAI JENŐ.**

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME